

Beslutningsforslag nr. B 6. Fremsat den 21. oktober 2003 af Ritt Bjerregaard (S), Sophie Hæstorp Andersen (S), Ole Vagn Christensen (S), Lene Jensen (S), Lone Møller (S), Grete Schødt (S), Niels Sindal (S) og Nicolai Wammen (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om oprettelse af Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere

I 1998 vedtog Folketinget at etablere Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling (ViFAB) for at indsamle viden om alternativ behandling og derigennem styrke kendskabet til forskellige former for alternativ behandling og deres virkning, for at styrke forskning på området samt for at fremme en dialog mellem sundhedsfagligt personale, alternative behandlere og brugere. Centeret gør et stort og fortjenstfuldt arbejde, og forslaget her tager sigte på at udbygge dette arbejde ved at etablere et universitetscenter, der gennem forskning og vidensindsamling kan styrke brobygningen mellem hele det alternative behandlingsfelt og den etablerede lægevidenskab, skabe en stærk og troværdig samarbejdsmodel og frembringe viden.

Folketinget pålægger hermed regeringen at fremsætte lovforslag om oprettelse af Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere med en løbende bevilling på 20 mio. kr. årligt, hvoraf de 2 mio. kr. går til en styrkelse af ViFAB ud over ViFAB's eksisterende bevilling.

Centerets formål er at styrke og koordinere forskning inden for alternativ behandling og diagnostik samt forskning i brobygning mellem alternativ og etableret behandling, herunder at tage initiativer til at intensivere forskningsindsatsen inden for allerede eksisterende forskningsfelter og tage initiativer til forskningsindsats inden for nye felter. Centerets formål er desuden at sikre en kobling mellem den universitetsbaserede forskning og det praktiske sundhedsarbejde i amter og kommuner, blandt andet gennem saglig information om etablerede og alternative behandlingstilbud i alle dele af den traditionelle og alternative sundhedssektor.

Centeret organiseres efter nedenstående retningslinjer:

1. Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere hører ligesom andre universitetscentre under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.
2. Værtsinstitution for Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere er et universitet eller en højere læreranstalt i Danmark.
3. Ministeren godkender et repræsentantskab, hvor bl.a. følgende grupper er repræsenteret:
  - Værtsinstitutionen.
  - Hospitalejerne (Amtsrådsforeningen).
  - Den primære sundhedstjeneste.
  - Sundhedsstyrelsen.
  - Brancheorganisationer for alternative behandlere (Sundhedsrådet/Landsorganisationen NaturSundhedsrådet).
  - Den Almindelige Danske Lægeforening.
  - Dansk Sygeplejeråd.
  - Det Veterinære Sundhedsråd.
  - De sundhedsvidenskabelige fakulteter ved Københavns Universitet, Syddansk Universitet og Aarhus Universitet.
  - Danmarks Farmaceutiske Universitet.
  - Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole.
  - De samfundsvidenskabelige fakulteter ved Københavns Universitet, Syddansk Universitet, Aarhus Universitet og Aalborg Universitet samt Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi ved Roskilde Universitetscenter, der tilsammen vælger to repræsentanter.

- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
- Patientforeninger, der tilsammen vælger to repræsentanter (f.eks. Astma-Allergi Forbundet, Migrænikerforbundet, Gigtforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Scleroseforeningen).
- Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan desuden udpege to medlemmer i kraft af deres personlige egenskaber.
- Evt. en international forskningsrepræsentant.

Repræsentantskabet er overordnet tilsynsførende og rådgivende organ for centeret. Repræsentantskabet skal høres om mål og prioriteringer i forbindelse med centerets aktiviteter og er rådgivende over for bestyrelsen (se pkt. 4).

4. Det overordnede og besluttende organ for Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere er en bestyrelse, der sammensættes efter nedenstående retningslinjer:

- Formanden, der skal være en forskningskyndig person, udpeges af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i samråd med rektor for værtsinstitutionen og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
- Rektor for værtsinstitutionen eller en af denne udpeget stedfortræder.
- To repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere ved institutter tilknyttet Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere.
- En repræsentant for Sundhedsstyrelsen.
- Formanden for repræsentantskabet.
- En repræsentant fra Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling (ViFAB).
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet udpeger en person efter at have hørt Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

5. Bestyrelsen ansætter en centerleder, som forestår den daglige administration og ledelse af centeret samt den løbende koordinering af forsknings samarbejdet. Centerlederen kommer med indstilling til bestyrelsen om forskningsplan og budget efter høring i repræsentantskabet. Forskningsplan og kon-

krete forskningsprojekter skal evalueres med deltagelse af internationale forskningskyndige personer (evt. i form af et »International Advisory Board«). Dele af centerets midler til forskning udbydes i åbne opslag. Centerlederen er en forskningskyndig person og skal have erfaring med tværfagligt forsknings samarbejde og forskningsledelse. Centerlederen deltager som tilforordnet ved bestyrelsesmøder.

6. Opgaverne for Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere er blandt andre:

- At gennemføre forskningsbaserede evalueringer af samarbejds- og brobygningsforsøg.
- At identificere forskningsbehov i forbindelse med alternativ behandling og samspillet mellem alternativ og traditionel behandling.
- At udvikle og afprøve forskellige modeller for brobygning mellem etablerede og alternative/ukonventionelle behandlinger/behandlere.
- At samle den eksisterende forskningsbaserede viden, der er relevant for området ved bl.a. at trække på ViFAB's arbejde.
- At omsætte og integrere denne viden som basis for iværksættelse af forskningsforsøg inden for området.
- At sprede viden om forskningsbehov til relevante forskningsmiljøer.
- At udvikle og vedligeholde netværk til relevante forskningsmiljøer.
- At udvikle og vedligeholde netværk til praksis, dvs. til aktører i behandlings- og forebyggelsesarbejdet i amter og kommuner.
- At udbyde midler til igangsætning af forskningsprojekter inden for alternativ og traditionel behandling og brobygning mellem alternativ og traditionel behandling.
- At udvikle og vedligeholde et netværk af internationale forskningsmiljøer, herunder særlig at styrke det skandinaviske samarbejde.
- At udvikle kurser til de etablerede sundhedsuddannelser. På sigt kan det overvejes at oprette en særlig masteruddannelse inden for feltet. Det bør desuden overve-

jes at udbyde kurser i lighed med Lærestalernes Fælleskurser, der kan meritoverføres som dele af eksisterende universitetsuddannelser.

Det nye Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere skal indgå i et samarbejde med ViFAB for at sikre en optimal udnyttelse

af de respektive institutioners ressourcer. For at sikre ViFAB's mulighed for at løfte de opgaver, der lægges op til i samarbejdet med det nye forskningscenter, tilføres ViFAB en fast årlig ekstrabevilling på 2 mio. kr., ligesom den ene million kroner, der i dag er øremærket til forskning i ViFAB's regi, i fremtiden indgår i det generelle driftsbudget for ViFAB.

Bemærkninger til forslaget

Der er brug for forskning i alternativ diagnostik og behandling. En femtedel af befolkningen benytter sig af alternativ behandling. Alligevel har vi reelt kun meget lidt viden om, hvad der duer og ikke duer. Vi ved også meget lidt om, hvordan alternative behandlingsmetoder spiller sammen med etableret medicinsk behandling. En stor del af befolkningen kombinerer alternativ og etableret behandling. Derfor er der brug for forskning i brobygning mellem alternativ og etableret behandling.

Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling (ViFAB) under Indenrigs- og Sundhedsministeriet blev etableret for 3 år siden for at imødekomme et behov for forskning i alternativ behandling og for at forestå formidling af viden om det alternative behandlingsområde. Centeret har primært lagt vægt på formidling, hvilket fremgår klart af ViFAB's aktiviteter. ViFAB er på finansloven med en bevilling på ca. 3 mio. kr. årligt. Dertil kommer forskellige ekstrabevillinger som eksempelvis en øremærket ekstrabevilling på 3,5 mio. kr. dels til forskning i akupunktur, zoneterapi og astma og allergi afgrænset til randomiserede kliniske forsøg og dels til Cochrane Centeret. ViFAB har problemer med hensyn til uddelingen af forskningsmidlerne, fordi kvaliteten af foreslåede forskningsprojekter er for dårlig. Ifølge ViFAB skyldes dette primært, at bevillingerne er så relativt små og ustabile. Det ansporer ikke seriøse forskere til at ansøge om forskningsmidlerne. Derudover er der kun meget spredt forskning i alternativ behandling blandt etablerede forskere på universiteter og højere læreranstalter.

Der er brug for at sikre en reel og uafhængig forskning i alternativ behandling, samt at denne forskning formidles til sundhedspersonale i den etablerede behandlerværden og den alternative verden. Forskning af denne type bør finde sted i universitetsregi. Det skyldes bl.a., at behandlinger inden for rammerne af dette forskningsfelt vil være vanskelige at patentere og derfor ikke umiddelbart kan forventes at interessere medicinalindustrien, der normalt er lokomotiv i forsk-

ning og udvikling af lægemidler. Derfor vil det være det offentlige, som ud fra en betydelig egeninteresse i form af bedre behandlingsresultater og sundhedsøkonomiske gevinster, der skal finansiere en forskning i feltet.

Behovet for en universitetsbaseret forskning må ses i lyset af det nødvendige i:

- At sikre en uafhængig forskning.
- At bygge på flerfaglige teoretiske og metodiske tilgange.
- At muliggøre forskeruddannelse og dermed sikre kontinuitet i forskningen på lang sigt.
- At rekruttere unge forskere fra forskellige fagdiscipliner.
- At udvikle kurser til de etablerede sundhedsuddannelser.
- At videreudvikle den forskningsbaserede knowhow, der er udviklet i niches inden for universiteter hos seniorforskere.
- At udvikle det internationale forskernetværk og -samarbejde og tiltrække udenlandske forskningsmidler.

Retningslinjerne for nedsættelse af Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere er formuleret med udgangspunkt i Levnedsmiddelcentret (LMC), som er et forsknings- og undervisningssamarbejde mellem Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) og Danmarks Tekniske Universitet (DTU).

Ved etableringen af Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere bør erfaringer fra etableringen af Levnedsmiddelcentret (LMC) inddrages.

I forlængelse af KVL's eksisterende erfaringer som værtsinstitution for LMC bør det overvejes at lade KVL være værtsinstitution for Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere, men andre universitetsinstitutter med interesse for sagen kan også komme på tale.

LMC-modellen kort

LMC har tilknyttet henved 300 forskere fra institutter på KVL og DTU, og der er til stadighed omkring 500 levnedsmiddelstuderende på de to universiteter. LMC koordinerer levnedsmiddelforskningen på de to universiteter, formidler forskningsresultater og initierer nationale og internationale samarbejdsprojekter såvel mellem offentlige og private forskningsinstitutioner som med fødevarerindustrien. LMC har endvidere det overordnede ansvar for de videregående uddannelser til levnedsmiddeleniør og levnedsmiddeldkandidat. LMC's aktiviteter finansieres gennem en basisbevilling fra DTU og KVL, gennem midler fra forskningsrådene og endelig gennem særlige projektbevillinger fra forskellige danske og udenlandske

forskningsprogrammer. Den årlige omsætning er ca. 26 mio. euro.

LMC er fysisk placeret som integrerede dele af de institutter m.v., der på det uddannelsesmæssige og forskningsmæssige område deltager i centrets virksomhed.

LMC's overordnede organisation består af en bestyrelse, et studienævn og et repræsentantskab. Bestyrelsen og repræsentantskabet beskæftiger sig med LMC's forskningsaktiviteter, mens studienævnet tager sig af uddannelsesdelen. LMC ledes i det daglige af en centerdirektør udpeget af bestyrelsen. Centerdirektøren understøttes af en rådgivende komité bestående af LMC-forskere samt en ledergruppe bestående af ledere fra de involverede institutter.

Skriftlig fremsættelse

Ritt Bjerregaard (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af Center for Forskning i Alternativ Behandling og Brobygning mellem Etablerede og Alternative Behandlere.

(Beslutningsforslag nr. B 6).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.